

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Pohořelice, okres Břeclav

Dlouhá 35, 691 23 Pohořelice

Identifikátor školy: 600 112 471

Termín konání inspekce: 18. – 21. listopad 2003

Čj.:	12-1213/03-5131
Signatura:	ol4cx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v 1. – 5. ročníku základní školy (dále jen 1. stupeň ZŠ), v 6. – 9. ročníku základní školy (dále jen 2. stupeň ZŠ) ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé základní škole (dále jen ZŠ) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda, na 2. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, matematika a tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Město Pohořelice, Brněnská 2, 691 23 Pohořelice. Podle údajů v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení sdružuje základní školu s kapacitou 630 žáků, školní družinu s kapacitou 100 žáků, školní jídelnu s kapacitou 400 jídel a školní klub s kapacitou 250 žáků. Základní škola má dvě odloučená pracoviště na ulici Lidická 12 a ulici Tyršova 587, 691 23 Pohořelice. V tomto školním roce bylo k 30. září 2003 zapsáno 519 žáků ve 22 třídách. Kromě žáků bydlících v Pohořelicích, dojíždí do školy žáci z dalších 10 okolních obcí. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č.j.: 16847/96-2.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Sledovaná výuka byla zabezpečena 21 učiteli včetně ředitelky školy a její zástupkyně. Kontrolou personální agendy bylo zjištěno, že podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje 8 pedagogů. Ředitelka školy se snažila v přidělených úvazcích využít kvalifikaci pedagogického sboru co nejlépe. Na druhém stupni bylo přidělení úvazků ve sledovaných předmětech lepší než na prvním. Výjimkou byla výuka tělesné výchovy, kde ze čtyř učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na 2. stupni ZŠ pouze jeden vystudoval příslušný obor a jeden nespĺňuje odbornou a pedagogickou způsobilost. Nedostatky byly zjištěny na 1. stupni ZŠ, kde z 12 pedagogů vyučovalo sedm učitelů bez potřebné kvalifikace. Výchovná poradkyně spĺňuje odbornou kvalifikaci včetně délky praxe dle vyhlášky 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Organizace chodu školy je dána organizačním řádem a vnitřním řádem školy. Škola je členěna na útvar pedagogický, útvar školní jídelny, správní a ekonomický. Kompetence všech zaměstnanců jsou stanoveny v pracovních náplních, vedoucí útvarů mají stanovená práva a povinnosti. Ředitelka jejich práci sleduje a koordinuje na pravidelných poradách vedení. Stávající organizační struktura pedagogického útvaru neumožňuje, v některých případech, získat účinnou zpětnou vazbu a důsledně vyhodnotit práci a její provázanost mezi výchovným poradcem, učiteli, vedoucími metodických orgánů, školní družinou a školním klubem. Ředitelku zastupuje v plném rozsahu její statutární zástupkyně. Přenos informací uvnitř školy v rámci třech školních budov je funkční a na velmi dobré úrovni. Probíhá dle pravidel stanovených v ustanovení „Organizačního řádu“. Informace pro pracovníky a rodiče jsou zveřejněny v „Informačním letáku ZŠ Pohořelice“ umístěného ve vstupu do školy. Přenos

důležitých zpráv je zajištěn prostřednictvím pedagogické rady, operativních porad, měsíčních a týdenních plánů, oběžníkem, vnitřní poštou, osobním kontaktem, telefonicky, školním rozhlasem. Jako poradní orgán ředitelky školy pracuje pedagogická rada, metodické sdružení prvního stupně (sekce 1. - 3. ročníku, sekce 4. – 5. ročníku), předmětová komise jazyků a dějepisu, matematiky a přírodovědných předmětů. Činnost metodických orgánů ředitelka školy sleduje a koordinuje. Písemně zpracovanými pokyny jim stanovuje náměty jejich práce, které se týkají především organizace výuky méně jejím průběhem a využitím efektivních metod. I když jsou na 2. stupni ZŠ členové výše uvedených komisí i učitelé předmětů s převahou výchovného a praktického zaměření, z předložených zápisů komisí vyplývá, že specifika této výuky se na schůzkách nezabývají.

Ředitelka školy upřednostňuje ve vedení zaměstnanců osobní komunikaci se všemi. Možnost kdykoliv se kontaktovat s ní a její zástupkyní a operativně řešit vzniklé problémy přispívá k otevřené atmosféře školy. Začínající učitelé mají přiděleny uvádějící pedagogy. Konkrétní pomoc je prováděna spíše ústní výměnou zkušeností a nabídkou dalšího vzdělávání. Na plánované kontrolní činnosti se podílí ředitelka se svou zástupkyní. Hospitační činnost je pravidelná, ale nemá zásadní vliv na kvalitu výuky. V rozborech hospitační činnosti převažuje pozitivní hodnocení učitelů. Méně jsou učitelé upozorňováni na nedostatky týkající se organizace a metodického vedení hodin. Zjištění z kontrolní a hospitační činnosti jsou sdělovány na pedagogické radě. Opatření ke zlepšení jsou stanovena v obecné rovině. Ředitelka sleduje a výrazně umožňuje zaměstnancům jejich profesní růst, u učitelů bez odborné a pedagogické způsobilosti podporuje doplnění pedagogického vzdělání. Personální rozvoj školy má promyšlený a opírá se o stávající pedagogický sbor, vzdělání jednotlivých učitelů a jejich praxi. Všichni učitelé se pravidelně účastní dalšího vzdělávání. Jsou to zejména kurzy zaměřené na počítačovou gramotnost, jazykovou a metodickou přípravu pro učitele cizích jazyků, na enviromentální výchovu.

Hodnocení zaměstnanců provádí ředitelka školy pravidelně podle předem stanovených kritérií, sebehodnocení zaměstnanců dosud neprobíhá. Vedení školy nedostatky zjišťuje a reaguje na ně.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka je zajištěna ve třech starších školních budovách, zřizovatelem postupně rekonstruovaných. K hlavní budově na ulici Dlouhá 35 byla realizovaná přístavba. Je zde zajištěna výuka dvou pátých tříd a všech 11 tříd 2. stupně ZŠ. Všechny třídy mají svoji kmenovou učebnu s výjimkou IX. A, umístěné v jedné z odborných učeben, kterých je celkem sedm (chemie, fyzika, přírodopis, cizí jazyky, výpočetní technika, cvičný byt a dílny). Vedení školy i učitelé mají své zázemí v ředitelně a sborovně, k ukládání pomůcek slouží kabinety. Ve zvýšeném přízemí je umístěna školní kuchyně s jídelnou, a učitelská knihovna. Knihy pro žáky jsou k dispozici ve vestavěné skříně na chodbě. Škola disponuje pozemkem, kde probíhá výuka pěstitelských prací. Pozemek za budovou školní družiny slouží pro pracovní činnosti žáků prvního stupně. K výuce tělesné výchovy slouží tělocvična chybí zde sociální zázemí (šatny, sprchy). Chlapci se převlékají ve třídě, děvčata na WC. Vedle tělocvičny se nachází malá průchozí nářadovna. Škola navíc smluvně využívá přilehlou sportovní halu a venkovní hřiště patřící jinému právnímu subjektu. Druhá školní budova na Lidické ulici č. 12 umožňuje výuku sedmi tříd 1. stupně ZŠ. Jedna volná učebna slouží k pohybové výchově žáků. Učitelé mohou využívat kabinet. V přilehlé místnosti je žákovská

knihovna. Šatny žáků jsou umístěny ve vlhkých nevyhovujících prostorách bývalého sklepa. Třetí budova Tyršova 587, bývalá mateřská škola, umožňuje výuku dvěma druhým třídám. Jedna volná třída s klavírem je využívána pro výuku hudební výchovy. Sborovna s kabinetem slouží učitelům. Původní sociální zařízení mateřské školy je nevyhovující pro žáky základní školy. Za budovou je menší zahrada v létě využívána k odpočinku žáků o přestávkách.

Třídy jsou skromně vybaveny žákovským nábytkem, funkčními nástěnnými tabulemi a starými skříněmi. Postupně jsou opotřebované lavice nahrazovány novými nastavitelnými stoly a židlemi. V současné době je takto vybavena už většina tříd. Žáci mají pro hlavní předměty učebnice, vyjma rodinné výchovy, kde jsou žákům zapůjčovány jen pro školní práci. Dále mají k dispozici zeměpisné atlasy, jazykové příručky pro český jazyk a doprovodné učební texty pro některé předměty. Kabinety jsou vybaveny základními pomůckami. Naopak odborné učebny, včetně laboratoře pro výuku chemie, jsou vybaveny nadprůměrně. Efektivní zabezpečení výuky umožňuje například příprava pro učitele přírodopisu. Odborné pracovny jsou vybaveny didaktickou technikou, promítacím plátnem, jsou zde funkční rozvody elektrického proudu, plynu a vody do žákovských lavic. Odborná učebna výpočetní techniky je moderní, ale počítače jsou zastaralé. Málo vyhovující je vybavení kopírovacími přístroji nutnými pro množení učebních textů žákům.

Pro integrované žáky škola zajišťuje speciální pomůcky potřebné pro kompenzaci diagnostikovaných poruch. Dva žáci s vadami zraku mají k dispozici bílé závěsné tabule, lavice se sklopnou deskou, rehabilitační míče do tělesné výchovy a dle potřeby využívají rotoped. Učitelé ve spolupráci s vedením školy zabezpečují učebnice pro uvedené žáky se zvětšeným textem. Také reedukace žáků v dyslektických kroužcích je zajištěna využitím speciálních pomůcek.

Ředitelce školy jsou materiálně-technické podmínky školy důvěrně známy. V koncepci školy stanovuje obecné cíle zaměřené na doplnění a modernizaci vybavení školy tak, aby byla dobře zajištěna názornost a efektivita výuky. Hlavním trvalým úkolem zůstává i postupné vylepšování estetiky vnitřních i venkovních prostor školy. Vedení školy taky respektuje požadavky rodičů na zlepšování materiálních podmínek školy. Využívání pomůcek sleduje ředitelka při hospitacích a organizačně zajišťuje optimální využití odborných učeben. Školní tělocvična je pronajímána v době mimo vyučování Domu dětí a mládeže Pohořelice.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v celé základní škole jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Vzdělávací program Základní škola č.j.: 16 847/96-2 je realizován v souladu se zařazením do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Individuální vzdělávací program má vypracován každý integrovaný žák. Po obsahové a věcné stránce jsou plány velmi dobře zpracovány a podněcují celkový osobnostní rozvoj žáků.

Úprava výchovně-vzdělávací činnosti školy je v rozsahu stanoveném učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola a dle Metodického pokynu č.j.: 31172/2002-22. Jako volitelný předmět si mohou žáci 7., 8., a 9. ročníku vybrat praktikum přírodovědných předmětů, praktické činnosti, informatiku nebo základy administrativy. Velká pozornost je věnována enviromentální výchově, která je zapracována do osnov jednotlivých předmětů ve všech ročnících a je realizována formou exkurzí, besed a výstav. Reálná výuka

korespondovala s učebním plánem a stanoveným rozvrhem hodin. Dokumentace školy je vedena pečlivě a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka ve sledovaných předmětech je v souladu se platnými učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola.

Plnění osnov je ředitelkou školy a její zástupkyní sledováno namátkově v rámci hospitační činnosti. V případě zjištění nedostatků byla realizována opatření vedoucí k jejich nápravě.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh vyučování a přestávek ve škole je stanoven v souladu s odst. 2., a 3., § 9 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Rozvrh hodin pro většinu tříd odpovídá psychohygienickým zásadám. Výjimkou je rozvrh druhých tříd kde počet hodin v jednotlivých dnech nerovnoměrně zatěžuje žáky. V jednom dni mají žáci pouze tři vyučovací hodiny (český jazyk, hudební výchovu a praktické činnosti).

Vnitřní řád školy je zpracován dle vyhlášky o základní škole, obsahuje povinnosti a práva žáků, ustanovení o zacházení s učebnicemi a školním majetkem, o povinnostech chránit zdraví své i spolužáků, o plnění dalších pravidel vnitřního režimu školy, provozu školy a o povinnostech pracovníků školy. V ustanovení o docházce do školy jsou stanoveny výchovná opatření při neomluvené nepřítomnosti žáka ve škole. Jedním z nich je taky dvojka z chování, která byla udělena žákovi v průběhu prvního pololetí. Tím došlo k nedodržení ustanovení § 13 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řády odborných učeben jasně a stručně vymezují pravidla chování a práce žáků v těchto prostorách. Žáci získávají informace od učitelů na pravidelných třídnických hodinách, školním rozhlasem a zprávami z nástěnek výchovné poradkyně. Rodiče jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek, hovorových hodin, individuálních pohovorů.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Priority ročního plánu výchovného poradenství jsou podrobněji rozpracovány do jednotlivých měsíců. Z četnosti a frekvence činností vyplývá preference poradenských služeb nad ostatní obsahovou náplní výchovného poradenství stanovenou vyhláškou č. 130/1980 Sb., o výchovném poradenství, ve znění pozdějších předpisů. Sledování žáků s diagnostikovanými poruchami učení a chování má spíše administrativní podobu. Učitelé věnují příležitostnou individuální péči těmto žákům v průběhu vyučování a pravidelně prostřednictvím dyslektických kroužků vedených pedagogy s patřičným proškolením. Talentovaní žáci nacházejí uplatnění v zájmových aktivitách, školních soutěžích a olympiádách. Výchovný poradce spolupracuje dle potřeby s mimoškolními i školskými zařízeními, vedoucími dyslektických kroužků a drogovou preventivní skupinou. Ke všeobecné orientaci žáků slouží nástěnka. Žákům i jejich rodičům nabízí konzultační hodiny. Metodická prevence absolvovala patřičné proškolení. Její činnost je stanovena minimálním preventivním programem nazvaným „Zdravá škola ZŠ Pohořelice ve školním roce 2003/2004“. Hlavním cílem je dlouhodobě minimalizovat nebezpečí negativních vnějších vlivů a vést žáky ke zdravému životnímu stylu. V letošním školním roce jsou plánovány činnosti s využitím peer programu. Trvalá pozornost, vzhledem k aktuálnosti problému, je věnována programu „Kouření a já“. Prostředky k uvedeným cílům jsou nástěnky, schránka důvěry, konzultační hodiny a informační materiály. Nežádoucími jevy se škola zabývá, v uplynulém školním roce řešila problémy spojené s kouřením žáků, záškoláctvím a náznakem šikany. Učitelé udělují stále se opakující méně účinná výchovná opatření za méně závažné přestupky chování žáků.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ (český jazyk, matematika, přírodověda, prvouka)

V průběhu inspekce bylo v jedenácti třídách prvního stupně hospitováno celkem třináct hodin. Tematické plány pro druhý a třetí ročník obsahují i učivo, které je v osnovách zařazeno do vyšších ročníků (násobení 6 až 9 ve 2. ročníku a kruh, kružnice v 3. ročníku). Vyučující důsledně dbali na dodržení vytyčených vzdělávacích cílů, výchovné cíle však většinou ve výuce opomíjeli. Učivo navazovalo na témata probíraná v předchozích hodinách.

Výuka byla sledována celkem u dvanácti vyučujících, z nichž sedm nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ve většině hodin bylo učivo po odborné stránce správně vyloženo, ne vždy bylo efektivně učiteli využito výukového času.

Všechny třídy prvního stupně byly klasicky uspořádané, vyzdobené pracemi žáků, nástěnnými tabulemi a dalším názorným materiálem. Učebnice a pracovní sešity, které byly pořízeny pro první stupeň v ucelených řadách, měli k dispozici všichni žáci. Učitelé zřídka využívali v průběhu hodin drobné manipulativní pomůcky (byly to především kartičky, knihy, lístečky s úkoly), jeden z učitelů uplatnil při relaxaci žáků hru na housle. Od ostatních hodin se výrazně lišila hodina přírodovědy, ve které učitel využil zpětného projektoru, důkladně a promyšleně si připravil látku na tabuli a využil taky vhodnou literaturu.

Sledované hodiny byly vesměs vedeny frontálně. Pouze tři vyučující výuku obohatili o práci ve dvojicích či zpestřili soutěží. V některých hodinách žáci nedostali prostor pro samostatné aktivní učení. Vyučující prvních ročníků dbali na časté střídání činností, čímž zajišťovali aktivitu žáků a jejich neustálý zájem o probírané učivo. Při psaní diktátů v hodinách se učitelé snažili individuálně přistupovat k žákům se specifickou vývojovou poruchou učení tím, že je nechali psát každou druhou větu, při čtení četli kratší celky. Tempo výuky odpovídalo aktuálnímu stavu třídy. Relaxace žáků probíhala vhodně průběžně, i když ve dvou hodinách zařazená až před závěrem hodiny byla neefektivní.

Promyšlená úvodní motivace byla pozorována pouze výjimečně. V průběhu výuky byla motivace zařazena častěji formou písniček, básniček a říkanek (převážně v prvním ročníku). Ve vztahu ke zvoleným metodám práce byla celkově na nižší úrovni. Ve většině hodin žáci přesto projevovali zájem o výuku.

V průběhu hospitací byla převážně dodržována dohodnutá pravidla komunikace mezi učiteli a žáky. Ve většině hodin převládal verbální projev vyučujících. Ne vždy byly žákům kladeny podnětné otázky. Někteří však cíleně dbali na rozvoj komunikačních dovedností žáků a dávali jim příležitost pro vyjádření jejich názorů. V hodinách matematiky byli žáci vedeni ke zdůvodňování a argumentaci. Při výuce českého jazyka mluvili někteří vyučující hovorově i nespisovně. Ve většině hodin byly pozorovány přátelské vztahy mezi učiteli a žáky.

Většina vyučujících využila hodnocení formou pochvaly, jako motivačního prvku, pro povzbuzení při řešení zadaného úkolu. Klasifikace probíhala výjimečně a ve všech případech byla objektivní. V jedné hodině čtení vyučující důsledně slovně hodnotila čtení žáků a upozorňovala vyvolaného žáka na klady i záporny jeho výkonu. Pouze v jedné hodině učitelka do hodnocení zapojila žáky, k sebehodnocení nebyli vedeni. Jedna vyučující zcela opomíjela jakékoliv hodnocení žáků. Hodnocení prací žáků se specifickou vývojovou poruchou učení nekoresponduje s doporučeními navrženými pedagogicko-psychologickou poradnou. V závěru hodin učitelé většinou zhodnotili práci třídy jako celku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaných předmětech celkově dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Hospitace proběhly ve všech ročnících. Výuka vycházela z učebních osnov a její organizace sledovala zařazení všech tří součástí předmětu. To ovlivnilo skladbu hospitací zahrnujících mluvnici, literární výchovu i sloh. Učitelé stanovili cíle obecně bez ohledu na individuální potřeby žáků a opomíjeli výchovnou složku předmětu. Učivo navazovalo na předchozí látku, žáci uplatňovali mezipředmětové znalosti i aplikační dovednosti.

Věcná správnost výuky byla podpořena splněním požadavku odborné a pedagogické způsobilosti učitelů.

Kmenové třídy byly méně podnětné k výuce předmětu. Žáci prokázali orientaci v učebnicích a pružně pracovali s dalšími učebními texty. Učitelé občas využívali didaktickou techniku, ukázky beletrie a obrazové materiály.

Organizace hodin sledovala efektivní využití času vzhledem k dosažení vytčených cílů. Učitelé však méně dbali na rovnoměrné vytížení všech žáků zejména na jejich individuální možnosti. Vnitřní členění výuky, založené převážně na frontálních činnostech, aktivizovalo průbojnější jednotlivce. V některých hodinách byly zařazeny kooperativní techniky učení a výuka prožitkem. Individuální přístup v průběhu hospitovaných hodin nebyl zřejmý, částečně byl patrný z kontroly jejich písemných prací. Tempo výuky odpovídalo spíše potřebám průměru, psychohygienu žáků prospěchově slabších nebyla důsledně respektována. V závěru hodin většinou nezbyval čas na hlubší procvičení a zopakování učiva.

Abstraktní cíle nevzbuzovaly výrazný zájem žáků na jejich plnění. Vyšší účinností se vyznačovala průběžná motivace podpořená slovním hodnocením nebo klasifikací, zajímavostí výkladu, vytvořením podmínek pro aktivitu a občasným zařazením netradičních metod a forem práce. Zřídka byla věnována pozornost zadávání tvořivých domácích úkolů.

Výuka probíhala v příznivé atmosféře. Z převážně vyrovnané interakce učitelů se žáky vyplynul pěkný oboustranný vztah. Žáci se respektovali vzájemně, někteří využívali příležitosti k vyjadřování vlastních názorů. Při zdůvodňování chyb argumentovali pravidly a uváděli analogické nebo protikladné příklady. Učitelé kultivovali jejich převážně strohé vyjadřování. Méně se dařilo navodit příležitosti k rozvíjení širších komunikativních dovedností. V závislosti na neúčinné motivaci v některých hodinách žáci nesledovali pokyny učitelů, nesoustředili se, nespoupracovali a rušili průběh výuky mluvením.

Dlouhé individuální zkoušení, bez pracovního vytížení ostatních žáků, navozovalo jejich únavu a pasivitu. Učitelé méně dbali na ověření pochopení širších souvislostí probíraného tématu a spokojovali se s memorováním poznámek uvedených v žákovských sešitech. Jen někteří využívali povzbuzující klasifikaci v průběhu výuky a slovně oceňovali výsledky práce i prospěchově slabších žáků. Méně byli žáci vedeni k hodnocení výkonů svých spolužáků a sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy českém jazyce měly dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hospitované hodiny se uskutečnily u všech učitelů matematiky a ve všech ročnících 2. stupně ZŠ. Cíle výuky byly přiměřené a respektovaly vzdělávací potřeby žáků. Jejich naplnění se dařilo učitelům v oblasti poznatkové, méně v oblasti dovedností a sociálních kompetencí. Práce s integrovanými žáky byla promyšlená a materiálně dobře zajištěna. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuka je zajištěna kvalifikovaně a byla vedena věcně a odborně správně.

Třídy byly esteticky upraveny. Jejich výzdoba nebyla výrazně zaměřena na výuku matematiky s výjimkou jedné. Ve všech ročnících má každý žák kromě učebnice také pracovní sešit. Často s ním žáci pracovali jak ve sledované výuce tak v domácí přípravě. V jedné hodině byla zařazena činnost žáků u magnetické tabule, kde pracovali s učebními pomůckami.

V úvodu většiny hodin proběhla společná kontrola domácí úlohy a opakování probraného učiva. Vyvolaní žáci počítali na tabuli a učitel sledoval jejich práci a upozorňoval na chyby. Ostatní žáci pracovali v lavicích a kontrolovali si vlastní práci dle řešení na tabuli. Zpětnou vazbu o pochopení učiva získávali učitelé jen u vyvolaných žáků, práce s chybou byla vhodně využita k prodlouženému výkladu. Žáci si většinou procvičovali numerické počítání. Řešení slovních úloh byla věnována ze strany učitelů malá pozornost. Žáci počítali zjednodušenými postupy, jejich zápisy byly neúplné.

Ve většině hodin převládala frontální práce žáků, méně pozornosti věnovali učitelé aktivním činnostem a jejich relaxaci. Výklad nové látky byl prováděn formou dialogu učitele se žáky. Pokud učitelé prováděli kontrolu žáků individuálně, ostatní pracovali aktivně a počítali vlastním tempem. Integrovaným žákům učitel věnoval pozornost, ti se aktivně zapojovali do práce a jejich výsledky učení byly učitelem slovně hodnoceny.

V úvodu i v průběhu hodin učitelé žáky motivovali pozitivním hodnocením. Tam, kde žáci dostali příležitost se aktivně zapojit, především při počítání na tabuli, projevovali větší zájem o danou problematiku a nebáli se ptát. Průběžná motivace žáků byla učiteli opomíjena. Učivo geometrie si opakovali žáci bez názoru, většinou z nich chyběla konkrétní představa k utvrzení učiva.

Žáci dokázali reagovat na podněty učitelů, ale příležitostí ke komunikaci měli poměrně málo. Role učitelů převažovala a od toho se odvíjela možnost rozvíjení jejich komunikativních dovedností.

Hodnocení výkonů jednotlivců bylo prováděno průběžně. Klasifikace žáků byla objektivní. Orientační hodnocení práce žáků bylo jen v tom případě, pokud měli správný výsledek. Ocenění aktivního přístupu a pokrok některých žáků při procvičování učiva učitelé neprováděli. Hodiny byly většinou ukončeny rychlým zadáním domácího úkolu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice měly dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Hospitace proběhly ve všech ročnících a u všech vyučujících. Učitelé se řídí tematickými plány, které jsou upraveny na podmínky školy.

Většina hospitovaných hodin byla vedena učiteli bez příslušné aprobace.. Tato skutečnost se negativně projevila v některých hodinách při organizaci výuky a v málo efektivních metodách práce.

Výuka chlapců a dívek se realizuje odděleně. Hodiny dívek probíhaly v malé tělocvičně, hodiny chlapců ve sportovní hale. Toto uspořádání umožňuje zohledňování specifík chlapecké a dívčí tělesné výchovy. Struktura hodin odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům v hodinách. Všechny hodiny dívek v malé tělocvičně byly zahájeny nástupy, které plnily i kontrolní funkci (obutí, cvičební úbory, odložení hodinek, řetízku). Následovala rušná část a průpravné cvičení na hudbu se švihadly a míči. Do hlavní části vyučovací jednotky, jejíž náplní byly gymnastické prvky, vstupovaly žákyně řádně rozcvičené. V závěrečné části děvčata hrála vybíjenou. Ne vždy byla organizace výuky plynulá a fyzické zatížení žákyň dostatečné. Hodiny tělesné výchovy ve sportovní hale byly věnovány míčovým hrám a to herním činnostem jednotlivce a jejich následné aplikaci do konkrétní hry - kopané. Při rozcvičení byly použity prvky atletické přípravy. Žáci se aktivně zapojovali do nácviku

dovedností pro herní činnosti. Všichni vyučující opravovali chyby žáků a dbali na jejich bezpečnost. V závěru hodin až na výjimky se zařazovalo cvičení na zklidnění organismu.

Vstupní motivační metody systematicky využívány nebyly. V průběhu hodin se však dařilo žáky ke cvičení motivovat. Motivační účinek má i nástěnka na chodbě před vchodem do tělocvičny. Hodnotí výkony v lehké atletice a jejich zlepšení. Omezuje se však pouze na výsledky chlapců.

Komunikace učitelů se žáky probíhala bez problémů. Nevyskytly se žádné projevy nežádoucího chování žáků.

Hodnocení žáků bylo většinou prováděno bezprostředně po provedeném cvičení a bylo objektivní. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení ani ke vzájemnému hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchovy měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola sleduje výsledky vzdělávání a výchovy žáků v 9. ročníku. Používá k tomu standardizované testy, ale nemá je vyhodnoceny a zpracovány. Výsledky se pouze shromažďují, posuzuje se jejich úspěšnost vzhledem k rozsahu probíraného učiva, analýza chyb a příčin nedostatků nebyla zaznamenána.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy sledované výuky měly celkově dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- ***Údaje ve zřizovací listině jsou v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení***
- ZŠ Pohořelice každoročně organizuje pro základní školy v okrese Břeclav „Turnaj v odbíjené smíšených družstev“.
- Škola má kontakty se školou v Polsku. Stalo se již tradicí, že v průběhu školního roku se koná setkání žáků a pedagogů ZŠ Pohořelice s družební školou v Poraji. Tato událost je provázána společnými kulturními akcemi.
- K dobré spolupráci rodičovské veřejnosti se školou napomáhá činnost „Unie rodičů ČR při ZŠ v Pohořelicích“. „Unie“ pomáhá škole především finančně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. „Zřizovací listina“ Základní školy Pohořelice, okres Břeclav, ze dne 26. listopadu 1997, vydaná Městem Pohořelice
2. „Statut základní školy“ ze dne 1. ledna 1998, vydaný Městem Pohořelice
3. „Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení od 1. 9. 2000“, č.j. 3903/2000, ze dne 8. září 2000
4. „Dodatek č. 1“ ke zřizovací listině ze dne 23. listopadu 2001, vydaný Městem Pohořelice

5. „Jmenování Libuše Marázové do funkce ředitelky Základní školy Pohořelice s účinností od 1. srpna 1990 Radou Okresního národního výboru Břeclav ze dne 31. května 1990“
6. „Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2003“ Škol (MŠMT) V 3-01 ze dne 2. října 2003
7. „Organizační řád“ ze dne 31. ledna 2003
8. Třídní knihy 22 tříd ve školním roce 2003/2004
9. Třídní výkazy 22 tříd ve školním roce 2003/2004
10. Katalogové listy všech žáků
11. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků Základní školy Pohořelice, okres Břeclav, osobní čísla 2, 53, 44, 45, 47, 38114, 39, 22, 57, 40, 12210, 52002, 38141, 39210, 74151, 15106, 31053, 2349, 38524, 56, 13
12. Evidence žáků ve školním roce 2003/2004
13. „Vnitřní řád školy“ ze dne 2. září 2003
14. „Rozvrh hodin“ ve školním roce 2003/2004
15. „Rozvrh vyučování a přestávek“
16. Zápisy z „Pedagogické rady“ ve školním roce 2003/2004
17. „Zpráva třídního učitele“ IX. B, VII. B o prospěchu a chování – projednání porušení vnitřního řádu školy žáky a udělení napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy ze dne 12. listopadu 2003
18. „Zpráva třídního učitele“ IX.A o prospěchu a chování - projednání porušení vnitřního řádu školy žákem pořadové číslo 12 a udělení dvojky z chování dne 12. listopadu 2003
19. Žákovské knížky VI. C dívek, VII. A, VII. B VIII. B, IX. A, IX. B
20. „Zápis v žákovské knížce o udělení dvojky z chování žákovi IX. A pořadové číslo 12 ze dne 13. listopadu 2003
21. „Metodická zařízení ve škole“ ze dne 2. září 2003
22. Zápisy z „Metodického sdružení 1. - 3. ročníku., 4. - 5. ročníku.“
23. Zápisy z „Předmětové komise jazyků a dějepisu“
24. Zápisy z „Předmětové komise matematiky a přírodovědných předmětů“
25. „Minimální preventivní program Zdravá škola na ZŠ Pohořelice ve školním roce 2003/2004“
26. „Plán výchovného poradenství“
27. Dokumentace žáků s vývojovými poruchami učení a chování a integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
28. „Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků“ ve školním roce 2003/2004
29. „Kniha úrazů“
30. „Záznam o školení BOZP a PO zaměstnanců školy“ ze dne 29. srpna 2003
31. „Záznamy o činnosti ve volitelných předmětech, nepovinných předmětech ve školním roce 2003/2004
32. Učební plány realizované školou ve školním roce 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004
33. Učební plány a osnovy vzdělávacího programu Základní škola č.j.: 16847/96-2
34. „Tematické plány“ hospitovaných předmětů
35. Vzorek písemných prací z českého jazyka, matematiky ve školním roce 2003/2004

36. „Podkladová inspekční dokumentace“
37. „Dotazník pro ředitelku školy“
38. „Výroční zpráva o činnosti školy“
39. „Koncepční záměry a úkoly v období 2000 – 2004“
40. Výtah z materiálu „Hodnocení školy za školní rok 2002/2003“
41. „Plán práce školní rok 2003/2004“
42. „Řídící a kontrolní činnost“
43. „DVPP ve školním roce 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004“
44. Registrační karta „Unie rodičů ČR při ZŠ v Pohořelicích“
45. „Smlouva o pronájmu sportovní haly“ mezi městem Pohořelice a ZŠ Pohořelice, ze dne 24. října 2000
46. „Základní informace ve smyslu zákona č. 106/1999Sb., o svobodném přístupu k informacím“ ze dne 31. ledna 2003

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů na 2. stupni byla lépe personálně zajištěna než na 1. stupni ZŠ (více než polovina hospitovaných učitelů je bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti). I když personální zajištění výuky není optimální, umožňuje škole realizovat vzdělávání a výchovu dle vzdělávacího programu Základní škola. Všichni zaměstnanci se aktivně zapojují do dalšího vzdělávání. Ředitelka školy vytváří učitelům bez odborné a pedagogické způsobilosti podmínky k získání požadovaného vzdělání na pedagogické fakultě. V organizaci struktury pedagogického útvaru a v hospitační činnosti, byly zjištěny vedle pozitiv i dílčí nedostatky.

Pro výchovně-vzdělávací činnost má škola odpovídající prostorové a materiálně-technické podmínky umožňující realizovat vzdělávací program. Negativem jsou provlhlé stěny šaten ve školní budově na Lidické ulici č. 12 a sociální zařízení, nevyhovující vzhledem k věku žáků, v budově bývalé mateřské školy Tyršova 587. Třídy byly většinou málo podnětné k výuce jak svým vybavením tak výzdobou. Zastaralý žákovský nábytek je postupně nahrazován novým. Velmi dobře jsou vybaveny pro činnostní výuku odborné učebny přírodovědných předmětů.

Průběh vzdělávání a výchovy pozitivně ovlivňuje organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům. Málo účinná se jeví spolupráce v pedagogickém sboru při průběžném hodnocení chování žáků, kde došlo v jednom případě při udělování výchovných opatření k nedodržení postupu v souladu s vyhláškou o základní škole.

V hospitované výuce byl ve výběru forem a metod práce učitelů preferován tradiční styl výuky. Charakteristickým znakem bylo spíše předávání nových poznatků bez podílu na jejich vyvozování. Žáci tak nezískávali potřebné kompetence, tj. schopnost aplikovat osvojené vědomosti, vzájemně spolupracovat, provádět sebehodnocení, vyhledávat a používat informace z různých zdrojů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Vladíková	Zdeňka Vladíková, v.r.
Členové týmu	Mgr. Jan Dusík	Jan Dusík, v.r.
	Mgr. Jindra Svobodová	Jindra Svobodová, v.r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková, v.r.

V Brně dne 22. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. ledna 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Libuše Marázová, ředitelka školy

Mgr. Libuše Marázová, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Mgr. Zdeňka Vladíková, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-04	12-1040/04/1-952
Zřizovatel	2004-01-04	12-1040/04/1-952

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.